

OMUL ÎNTRE ASCENSIUNE ȘI DESCENSIUNE

Dr. conf. Maria Ciocanu-Cotorobai, USEM

Omul este născut să înainteze prin coborâșurile și urcușurile vieții. Cei mai puternici, de mici se disting prin voință și îndărătnicia de a se dezvolta de sine stătător, fără lamentări. Iar căzând, se disting prin îndărătnicia de a dobândi, iarăși de sine stătător, cea ce pare, la prima vedere, imposibil.

Omul, indiferent de aspectul prin care îl analizăm (filosofic, sociologic, economic, biologic, psihologic, politic etc.), apare ca o ființă complexă și controversată; cu trăsături și capacități asemenea unor coduri. Creierul omului, este până în prezent o enigma divină. Societatea, din cele mai vechi timpuri, a avut și are oameni diferiți după capacitățile lor: prezicatori, clarvăzători, vindecători, inovatori, oameni cu alte categorii de capacități. Multidimensionalitatea capacităților și posibilităților omului i-a determinat pe unii cercetători să conchidă, că omul este o ființă cunoscută (3), iar alții, că el este o ființă necunoscută (2). În prezent, se poate constata că omul se află în proces de cunoaștere și autocunoaștere

Principal în viața omului este procesul de înaintare spre noi culmi ale existenței sale. Pentru ascensiune omul are nevoie să se ghideze de mai multe componente de valoare, dintre care le remarcăm pe următoarele:

- un scop bine determinat;
- dorința de a înfrunța obstacolele;
- cunoștințe necesare;
- voință;
- perseverență;
- încredere în puterile proprii;
- străduință ;
- susținere;
- ingeniozitate;
- curaj;
- autoorganizare pentru realizarea scopului.

Aceste componente calitative sunt esențiale pentru ca persoana să nu se dea bătută de greutatea întâlnite pe parcursu vieții.

Fiecare persoană pentru a înainta în viață are nevoie de anumite cunoștințe pe care le obține prin intermediul familiei și a instituțiilor de învățământ.

În prezent, pentru a intra la studii persoana are nevoie nu doar de cunoștințe, ci și de bani, deoarece locuri bugetare, de regulă, sunt puține și nu fiecare are posibilitate să plătească, iar statul nu o creditează. Acest fapt influențează negativ asupra creșterii numărului de doritori să obțină studii superioare. O parte dintre acești tineri termină, în cel mai bun caz, o școală

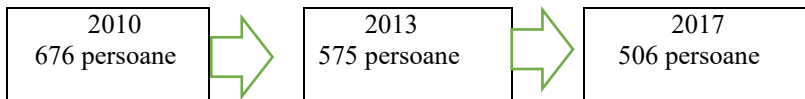
profesional tehnică ori un colegiu; mulți însă se opresc la nivelul de nouă clase. Acest fapt este constatat și de datele statistice – numărul de absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior scade dramatic. Dacă în anul 2010 la 10 000 mii de locuitori revin 80 de persoane cu studii superioare, apoi în anul 2016 erau deja doar 62 de persoane cu astfel de studii (1). Cu părere de rău, în statistica oficială nu găsim date concrete despre numărul de tineri, care termină instituțiile de învățământ superior peste hotarele țării și câți dintre ei decid să se întoarcă la baștină. Nu cunoaștem, deasemenea, dacă guvernarea Republicii Moldova se preocupă de motivarea celor mai capabili tineri ca să se întoarcă în țară, știindu-se că o schimbare radicală în economie poate fi realizată doar cu ajutorul cadrelor performante. Scade și numărul persoanelor care susțin doctoratul. Dacă în anul 2010 au fost 422 persoane de acest fel, apoi în 2016 erau doar 363 (4). Dezinteresul oamenilor pentru a avea astfel de studii rezidă și în lipsa unor stimulări economice eficiente în acest sens, obținerea titlului științific nefiind legată de schimbări palpabile în situația lor materială.

Omul, ca și statul, se află deseori între ascensiune și descensiune. Când o persoană, ghidată fiind de o minte inventivă, descoperă noi orizonturi pentru existență (noi tipuri de energie, noi preparate chimice, noi invenții în biologie etc.), atât ea, cât și statul se află în ascensiune. Însă, atunci când omul și statul aceste descoperi le folosește pentru distrugerea altor oameni, altor state și omul și statul se află în descensiune morală.

Descensiunea omului poate fi provocată de mai multe motive, care pot fi clasate în motive obiective și subiective. Printre principalele motive obiective numim: lipsa îndelungată a unui loc de muncă, necorespondere, la moment, profesională, reducere de cadre, autocratismul patronului, vârstă înaintată, îmbolnăvire îndelungată. Motivele principale subiective sunt: nu poate activa în echipă, lipsa unui loc de muncă corespunzător capacităților, nu dorește să îmbrățișeze o altă profesie de moment, lipsa unor persoane, care sunt în stare să te susțină la nevoie, degradare morală, indiferența față de sine și de țară, lipsa dorinței și voinței de a munci sistematic. Șirul de motive, deși incomplet, este destul de mare. Omul, nimerind în acest labirint motivațional uneori nu poate găsi ieșirea.

Cea mai periculoasă descensiune a omului este hotărârea de a se sinucide, deoarece nu găsește ieșirea din situația în care se află. Statistica confirmă, că în Republica Moldova tendința unor persoane de a-și curma viața rămâne a fi stabilă, iar uneori chiar în creștere. Fenomenul este prezentat în figura 1.

Figura 1. Suicidul în Republica Moldova.

Fenomenul suicidului se constată și în anul 2019. Deja în primele luni ale anului erau înregistrate 210 cazuri și mai mult de 300 de tentative de suicid. Autocurmarea vieții a devenit o problemă pentru lumea întreagă. În legătură cu acest fenomen social nefast a și fost stabilită “Ziua mondială a suicidului”. În Republica Moldova s-a organizat Centrul de Resurse Pentru Prevenirea Suicidului, care, ce-i drept, funcționează mai mult în bază de voluntariat, deși ar fi necesar ca acest centru să dispună de un statut oficial ca să fie în permanență susținut de stat.

Printre motivele de bază a suicidului sunt enunțate:

- eșecul financiar;
- visele considerate de neîmplinit;
- lipsa de comunicare;
- singurătatea;
- pierderea relațiilor romantice;
- problemele în relațiile de familie;
- lipsa unui loc de muncă potrivit;
- lipsa încrederii în forțele proprii;
- afecțiunile psihologice legate de viața virtuală și cea reală etc. (4-7)

Putem afirma, că omul adesea nu este pregătit să treacă prin toate coborâșurile și vitregiile vieții și își pierde speranța că după situații nefericite, prin eforturi proprii, prin concentrarea voinței, poate depăși insuccesele și problemele vieții. Totodată, putem evidenția și lipsa credinței, deoarece oamenii credincioși pot depăși situațiile complicate prin meditare și rugăciune.

Este de remarcat că tot mai mulți copii își pun capăt zilelor, fapt care ridică problema introducerii în școală a unei discipline care i-ar învăța cum să iasă cu succes din situațiile de criză sufletească, economică sau relațională. [Cazurile](#) de suicid ale copiilor demonstrează că nu toți părinții sunt aproape de sufletul copiilor săi, iar copiii, fiind însingurați, adesea având o voință slabă consideră plecarea din viață - unica soluție de a-și rezolva problemele. Omul, trecând prin ciclul vieții întâlnește și bine și rău și doar voința puternică și încrederea în forțele sale îi dau posibilitate să înfrunte cu succes greutățile vieții.

Mai ușor este pentru acei oameni care trec prin viață încotro îi bate vântul, însă acei oameni care dispun de verticalitate au și mai multe probleme, iar voința puternică și încrederea în forțele proprii le permite să o mențină în orice condiții.

Bibliografie selectivă:

1. Anuarul statistic al Republicii Moldova... Ch., 2016, 2017.
2. Carrel Alexis. Omul - ființă necunoscută. București, 1994.
3. Copăcianu Emanuel. Omul, ființă cunoscută. Ed. All, București, 1994
4. <http://curentul.md/social/statistica-cele-mai-multe-sinucideri-in-r-moldova-s-au-petrecut-in-mediul-rural.html>
5. <http://www.jc.md/moldovenii-printre-primii-la-sinucideri/>
6. <https://point.md/ru/novosti/obschestvo/sinuciderea--arma-moldovenilor-impotriva-necazului>
7. <https://www.report.md/esential/De-ce-se-sinucide-Moldova-294>
8. <https://telegraph.md/statistica-mortii-cati-oamenii-s-au-sinucis-in-moldova-anul-trecut/>

ГЕНДЕРНАЯ ПОЛИТИКА ЕС

Вишнякова Наталья
Технический Университет Молдовы

В статье рассматривается гендерная политика Европейского союза(ЕС). Этапы становления и развития. Сегодня происходит значительное продвижение в направлении социальной политики относительно гендерного аспекта. Принцип равноправия вышел за рамки трудовых отношений и стал распространяться на другие сферы жизни общества. Цель — рассмотреть положение мужчин и женщин на рынке труда. Выявить, что играет существенную роль в создании более равноправной социальной среды и повышении качества жизни женщин и мужчин, а также в достижении равноправного и устойчивого экономического роста в Европе.

Ключевые слова: гендер, интеграция, индекс, равноправие, дискриминация.

Гендерная политика предполагает рассмотрение широкого круга социальных вопросов, касающихся социальных интересов мужчин и женщин, как представителей различных социальных групп. Гендерный аспект определяет равное положение мужчин и женщин и их участие во всех сферах жизни общества.

Вклад в осмысление гендерных проблем можно проследить даже в трудах древнегреческих мыслителей. Платон одним из первых обратил внимание на двуединство женского и мужского начал бытия человека. По